

Utilització de les TIC a l'educació infantil

Utilización de las TIC en la educación infantil

ICT Use in Preschool Education

Dolors Pons Borràs, dpons1@educacio.caib.es

Catalina Serra Cardona cataserra@castelldesantaagueda.com

M. Àngels Febrer Torres ninesfebrer@castelldesantaagueda.com

Àngels Pons Sans apons5@educacio.caib.es

CEIP Castell de Santa Àgueda

Resum

Es descriu una proposta pedagògica per introduir l'ordinador en el currículum de l'educació infantil. La metodologia duta a terme segueix un procés globalitzador fonamentat en principis d'aprenentatge significatiu. S'estudiaren els coneixements previs dels alumnes i es realitzà un plantejament de la tasca atenent les necessitats individuals de cada nen i nena. Es conclou que les TIC han estat elements mediadors a l'hora de treballar aspectes com l'aprenentatge de les matemàtiques, la lectoescriptura, la comunicació, l'escriptura i el desenvolupament del llenguatge oral.

Paraules clau

Educació Infantil, Tecnologies de la Informació i la Comunicació, Currículum Educatiu, Comunicació.

Resumen

Se describe una propuesta pedagógica para introducir el ordenador en el currículo de la educación infantil. La metodología llevada a cabo sigue un proceso globalizador basado en principios de aprendizaje significativo. Se estudiaron los conocimientos previos de los alumnos y se realizó un planteamiento de la tarea atendiendo a las necesidades individuales de cada niño y niña. Se concluye que las TIC han sido elementos mediadores a la hora de trabajar aspectos como el aprendizaje de las matemáticas, la lectoescritura, la comunicación, la escritura y el desarrollo del lenguaje oral.

Palabras clave

Educación Infantil, Tecnologías de la Información y la Comunicación, Currículum Educativo, Comunicación.

Abstract

This article describes a pedagogical proposal designed to incorporate the use of computers in preschool curricula. The methodology carried out was a comprehensive process based on meaningful learning principles. The students' previous knowledge of the ICTs was examined and a task approach was defined in keeping with the individual needs of each child. The study concludes that the Information and Communication Technologies served as intermediary tools when working on mathematics, reading and writing, communication, and written and oral language development.

Keywords

Preschool Education, Information and Communication Technologies, Educational Curriculum, Communication.

1. JUSTIFICACIÓ

El projecte presentat a continuació es desenvolupa any rere any al CP Castell de Santa Àgueda, situat al bell mig de l'illa, concretament al poble de Ferreries. No és una escola molt gran, però actualment, en el curs 2008-2009, hi ha devers 248 alumnes i al cicle d'educació infantil hi ha desdoblats els cursos de 4 i 5 anys amb un total de 84 alumnes.

Es pretén que l'ordinador sigui una eina més a les classes i formi part del dia a dia a l'aula. No es tracta d'abandonar el que es feia fins ara i substituir-ho per aquestes noves tecnologies. Es tracta d'integrar-ho dins el currículum, és a dir, utilitzar aquesta tecnologia com un recurs didàctic en l'ensenyament de diverses àrees curriculars com ara, escriure cartes a través del correu electrònic i practicar així la lectoescritura; redactar notícies per posar al bloc, ja siguin escrites o gravades, per practicar el llenguatge oral, i també crear contes digitals, i així practicar el dibuix, el llenguatge escrit i oral, etc.

El convenciment és tal, que actualment s'ha inclòs en el Projecte Curricular i a la Programació d'Aula (PGA) de cada curs la justificació i propostes envers les tecnologies de la informació i comunicació (TIC), a més, l'equip de cicle es reuneix periòdicament per programar i dissenyar

diferents estratègies d'ensenyament-aprenentatge i analitzar i dur endavant tots aquests treballs. També s'ha penjat una pàgina web en què els pares i mares poden seguir el procés dels diferents projectes: <<http://www.castelldesantaagueda.com/>> , i des de la qual poden veure els blocs fets per cada classe.

Es pensa que la formació dels mestres és important i que es necessita una formació en aquestes tècniques, però no es tracta de ser grans tècnics informàtics, de fet l'equip està format per persones amb diferents graus d'assoliment de les noves tecnologies. El que és clar és que és molt important un treball en equip, un treball en què els mestres no tinguin por de compartir el que saben o el que fan, aportant idees i feina.

Per tot açò, creim que és molt important treballar a l'aula:

1. El racó de l'ordinador
2. El correu electrònic a través d'un personatge virtual
3. Les notícies a través del bloc de la classe
4. Els contes digitals

2. OBJECTIUS

Com que la nostra metodologia és globalitzadora, els objectius d'aquest projecte són els mateixos que els del nostre projecte curricular. Aquests objectius els especificam a continuació:

LLENGUATGE ARTÍSTIC

1. Dibuixar la figura humana i representar-ne les parts principals.
2. Expressar-se lliurement a través del dibuix utilitzant diferents tècniques.
3. Expressar-se a través del dibuix creatiu utilitzant diferents tècniques.
4. Adquirir precisió en el traç.

LLENGUATGE ORAL

1. Treballar la conversa per tal que a final de cicle el fillet sigui capaç de fer una explicació coherent i sigui capaç de seguir un fil conductor.
2. Treballar el vocabulari d'ús quotidià.
3. Treballar els fonemes per tal que a final de cicle el fillet sigui capaç de pronunciar-los tots de forma correcta.

LLENGUATGE ESCRIT

1. Arribar a la fase alfabètica a final de cicle.
2. Reconèixer totes les grafies en lletra de pal i lligada durant el cicle.
3. Iniciar-se en la lectura.

LLENGUATGE MATEMÀTIC

1. Reconèixer i escriure (sense model) la grafia dels nombres adequats a cada edat.
2. Associar la quantitat i la grafia.
3. Saber la sèrie numèrica adequada a cada edat.
4. Reconèixer les formes geomètriques: rodó, quadrat, triangle i rectangle.
5. Seguir correctament una sèrie de diferents elements.
6. Resoldre petits problemes de càlcul mental.

CONeixEMENT DEL MEDI

1. Conèixer i treballar les característiques dels animals i les plantes de l'entorn.
2. Conèixer les característiques més significatives de cada estació.
3. Conèixer i saber-se orientar en les diferents dependències de l'escola.
4. Conèixer els principals grups socials als quals pertany: família, escola, poble...
5. Conèixer els oficis més propers al seu entorn.
6. Conèixer i diferenciar els diferents habitatges que hi ha al poble.
7. Reconèixer els objectes principals del seu entorn.

Ara bé, els objectius concrets que treballam a través d'aquests projectes amb relació a les TIC són els següents:

LLENGUATGE AUDIOVISUAL I NOVES TECNOLOGIES

1. Iniciar-se en l'ús d'alguns instruments tecnològics com a elements de comunicació (ordinador, càmera, escàner, impressora, reproductors de so i d'imatge i Internet).
2. Tenir consciència de la necessitat d'un ús adequat de les noves tecnologies.

3. Iniciar-se en la utilització de diferents programes educatius (processador de text, Tux Paint, Clic...).
4. Mostrar interès per la interpretació de missatges, textos i relats orals i escrits produïts per mitjans audiovisuals (pel·lícules, dibuixos animats, jocs d'ordinador, cartes rebudes per correu electrònic, blocs...).
5. Iniciar-se en les possibilitats d'Internet com a eina de recerca d'informació i de comunicació.

Alfabetització tecnològica

1. Usar el ratolí per assenyalar i clicar.
2. Iniciar i tancar l'ordinador.
3. Usar el teclat.
4. Imprimir clicant a la icona d'imprimir.
5. Reconèixer i usar diferents icones.

Figura 1. Infant emprant l'ordinador.

Instruments de treball intel·lectual

1. Prendre consciència de la possibilitat d'obtenir informació a través de mitjans electrònics.
2. Col·leccionar, classificar, ordenar i seriar diferents tipus d'objectes.
3. Confeccionar una imatge utilitzant un programari de dibuix senzill.
4. Explicar el procés de treball amb l'ordinador i indicar les eines utilitzades.
5. Accedir a informació que es trobi en suport CD-ROM.
6. Crear, accedir i editar una o més frases amb un processador de text senzill.

Eina de comunicació

1. Fer comparacions simples entre el telèfon, el correu, el bloc.
2. Establir una comunicació senzilla entre alumnes de diferents classes, personatge expert, pares...

Control i modelització

1. Seguir instruccions.
2. Emprar jocs senzills de simulació o d'aventura.

3. METODOLOGIA

La metodologia que durem a terme tindrà un enfocament globalitzador, fonamentat amb els principis de l'aprenentatge significatiu. Sempre es tindran en compte els coneixements previs dels alumnes, s'intentarà fer la feina de la manera més individualitzada possible atenent les necessitats de tots els fillets i filletes.

Sempre s'ha de tenir en compte la diversitat que trobam dins l'aula, i que parlem de fillets que en tot moment han de rebre estímuls i motivacions en el procés d'ensenyament-aprenentatge, ja sigui mitjançant recursos i eines com a través de les noves tecnologies o els mètodes tradicionals.

En el cas dels alumnes amb necessitats educatives especials es té en compte el suport de la mestra +1, però en moltes d'aquestes activitats no és necessària l'adaptació curricular perquè són procediments molt rics i tots tenen suports auditius i visuals que s'adapten a cada un dels nivells de la classe.

Per motivar els diferents projectes i unitats didàctiques que es duen a terme dins l'aula s'utilitzarà la correspondència al bloc, en forma de cartes, a través d'un personatge virtual anomenat Frederic Smol. També s'usarà el bloc de la classe com a eina de comunicació amb els pares i mares, com a eina per treballar la lectoescriptura (picar la carta a l'ordinador) i el llenguatge oral (gravacions en vídeo o en reproductors de sons).

En Frederic per als infants és un follet molt savi que viu en un bosc i ens ajuda amb els projectes i altres dubtes. En canvi, per a les mestres, en Frederic és un personatge creat per elles mateixes amb la intenció de motivar els alumnes a aprendre amb il·lusió i passant-s'ho bé. Les mestres són les que dissenyen el personatge virtual i adapten les imatges a cada projecte, són les que fan les veus d'en Frederic, i també les que guien un poc el fil conductor de les experiències.

4. RESULTATS

El racó de l'ordinador

Per a la integració de les TIC a les aules d'educació infantil tenim dues alternatives organitzatives:

1. El racó de l'ordinador¹.

¹ En aquesta presentació queda resumit com treballam al racó de l'ordinador: <<http://juquemamblesparaules.blogspot.com.es/p/el-raco-de-lordinador.html>>

2. L'aula d'ordinadors.

Les dues opcions haurien de ser complementàries i hem de cercar l'opció que més s'adeqüi a les activitats o procediments que s'han de dur a terme. Ara bé, com que les nostres aules estan organitzades per racons de joc i de treball i tenen en compte les característiques psicoevolutives dels fillets i filletes d'educació infantil, pensam que el racó de l'ordinador és la millor opció a l'hora d'integrar l'ús de les TIC en el nostre currículum.

El racó de l'ordinador afavoreix:

1. Adequar el ritme d'aprenentatge de cada escolar.
2. Familiaritzar els infants, des de molt petits, amb l'ordinador i altres eines multimèdia. La integració de l'ordinador a l'aula en un entorn més proper, en què els alumnes fan la major part de la seva activitat.
3. Un sistema de treball actiu, en què l'alumne interacciona amb l'ordinador.
4. Desenvolupar la memòria visual i auditiva.
5. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi.
6. Desenvolupar la discriminació visual i auditiva.
7. L'atenció, l'observació i el raonament.
8. El treball de la lectura i escriptura, conceptes numèrics i geomètrics.
9. Desenvolupar la capacitat d'identificar colors, imatges...
10. Desenvolupar estratègies generals d'exploració i regulació de l'activitat.
11. El desenvolupament autònom mitjançant la interacció amb l'ordinador.
12. El caràcter globalitzat i interdisciplinari del procés d'aprenentatge, que el tindran a l'abast en tot moment.
13. El treball del llenguatge oral, en què la seva veu actua de corrector.
14. La interacció entre els alumnes a l'hora de compartir l'ús de l'ordinador. La col·laboració en el treball conjunt esdevé un gran enriquiment personal i cognitiu entre iguals.

On col·locam el racó de l'ordinador?

Hem de col·locar l'ordinador en una zona àmplia, airejada, on la mestra pugui veure el que fa l'alumne en el racó, però a la vegada hauria d'estar disposat de manera que l'educador ho pugui veure tot des d'una mirada perifèrica, tenint en compte els casos en què necessiti asseure's al costat de l'alumne.

La col·locació de l'ordinador està moltes vegades condicionada pel lloc on tenim els endolls. Podem utilitzar allargadors que ens permetin posar-lo al lloc que trobem més adient, però hem de tenir en compte:

1. Que el cable no passi per enmig de l'aula.
2. Que el cable estigui protegit per evitar que els fillets i filletes puguin accedir-hi.

Hem de procurar que les condicions de llum siguin adequades. El més important és que la claror de les finestres no incidisqu directament sobre la pantalla, i que no s'hi situï tampoc darrere, per evitar que li arribin reflexos directes de la llum que en dificultin i distorsionin la visió correcta, que podria produir en els alumnes cansament visual. Si així i tot no ho podem aconseguir, podem posar cortines, taulons o mobiliari que evitin, en la mesura possible, aquests reflexos del monitor. És important comprovar la incidència de la llum des de la visió de l'infant, ja que són ells els que l'utilitzaran.

Hem de cercar una ubicació que oferesqui una bona acústica. Si trobam que el soroll de l'ordinador pot arribar a molestar la resta del grup-classe, ja que funcionen altres racons al mateix temps, podem utilitzar els auriculars.

Figura 2. Ubicació de l'ordinador a l'aula.

Figura 3. Distribució de la impressora i l'escàner a la taula de treball.

Mobiliari

L'ordinador ha d'estar situat sobre taules adequades als fillets i filletes. Les cadires han de permetre que estiguin asseguts en una postura correcta i no forçada. La taula ha de ser suficientment ampla per poder permetre la col·locació de tots els elements que s'han d'utilitzar, i s'ha de pensar deixar un espai per al material complementari, que serà diferent segons l'activitat que es dugui a terme, per exemple, papers, llapis...

Convé que la impressora i escàner estiguin visibles per a l'alumne, ja que també són eines que s'han d'utilitzar per a la integració de les TIC a l'aula. La millor manera d'aprendre a utilitzar les eines multimèdia és utilitzant-les, per això s'ha de permetre que els fillets i filletes manipulin, explorin i investiguin per ells mateixos sense por, que pugin espenyar o fer malbé aquestes eines...

Teclat i ratolí

Utilitzam el teclat i el ratolí convencionals. Ara bé, posarem gomets a les tecles del teclat que utilitzam més. Un gomet amb la imatge d'una goma a la tecla d'esborrar. Un gomet a la tecla de retorn i un gomet de color blanc a la barra espaciadora.

Alguns alumnes ja sabran utilitzar el teclat, és a dir, pitjaran una tecla i acte seguit alçaran el dit, però també trobarem un grup més o manco gran que pitjaran la tecla i hi deixaran el dit recolzat. Amb el temps aprendran a calcular la pressió necessària per fer el que realment volen fer i no omplir la pantalla de lletres.

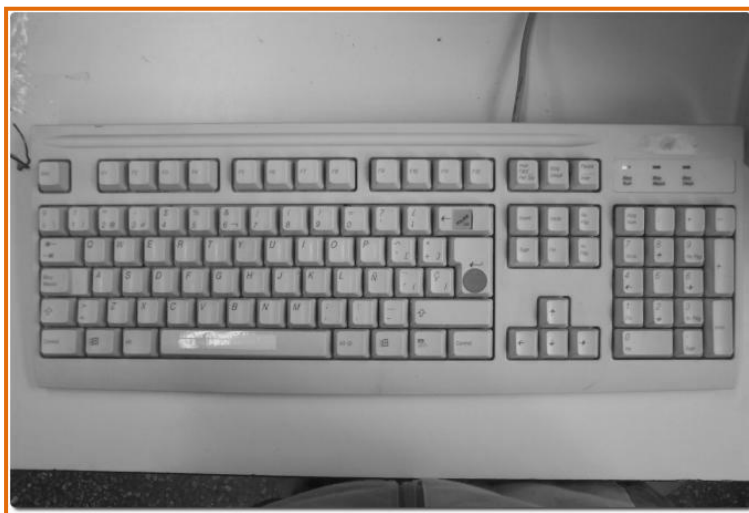

Figura 4. Senyalització de les tecles més emprades en el teclat.

A fi de fer més lenta la velocitat de repetició a l'hora de pitjar les tecles i ajudar els nostres alumnes amb la utilització del teclat, podem fer el següent:

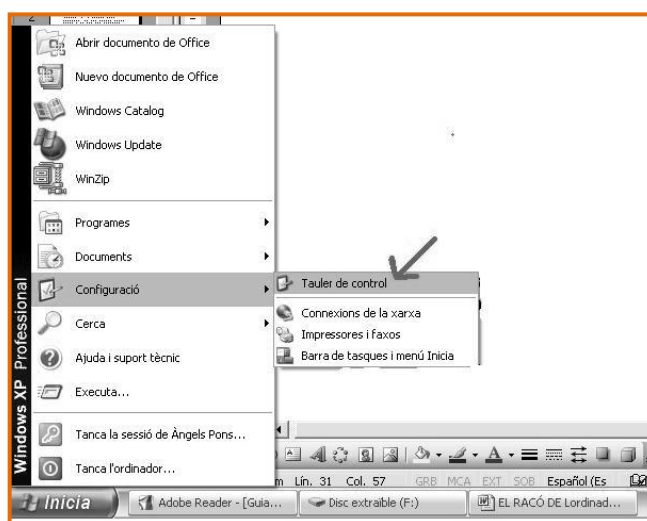

Figura 5. Accés al tauler de control.

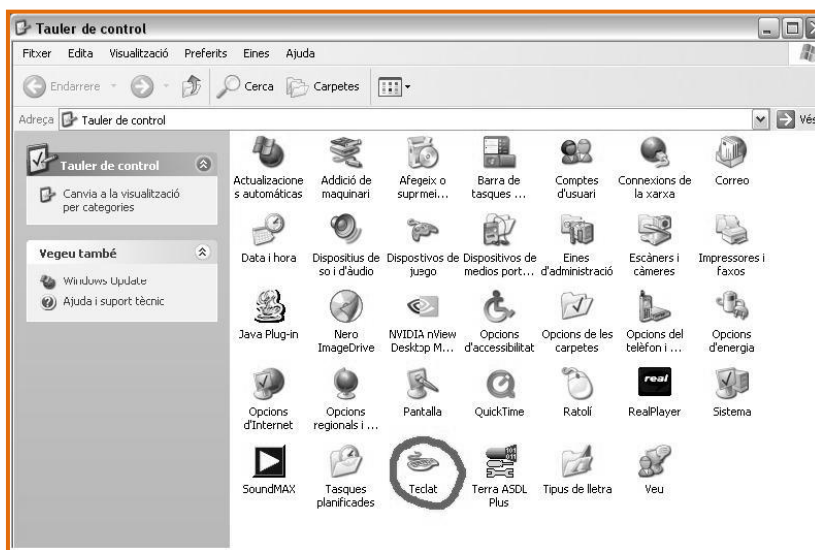

Figura 6. Seleccionar on diu «teclat».

Una volta pitjat dues vegades a sobre el teclat, sortirà una pantalla semblant a aquesta. Després s'hi haurà de posar el temps entre repeticions, ben devora d'allà on diu «llarg», i la velocitat de repetició al més a prop possible de «lenta». Aquests paràmetres es poden anar canviant a mesura que els fillets i filletes dominen més l'ús del teclat.

Figura 7. Configuració de la velocitat del teclat.

El ratolí també el podem adaptar a les necessitats dels nostres alumnes. Podem configurar el ratolí per a fillets dretans o esquerrans, canviar la velocitat del punter, canviar la icona del cursor, canviar les propietats del cursor...

Per fer-ho seguirem els passos 1 i 2 de l'apartat anterior, però en lloc d'anar allà on hi ha dibuixat un teclat anirem allà on hi ha un ratolí.

Des d'aquesta pantalla (Figura 8) podem anar canviant les diferents opcions. Es tracta de provar i experimentar quines propietats del ratolí són més adequades per al nostre grup d'alumnes.

Col·locarem al ratolí un gomet al botó esquerre (Figura 10) i mirarem que els alumnes hi col·loquin la mà a sobre correctament (Figura 11). El ratolí hauria d'estar rodejat pels dits de l'alumne, que hauria de recolzar el dit índex a sobre el botó on hi ha el gomet.

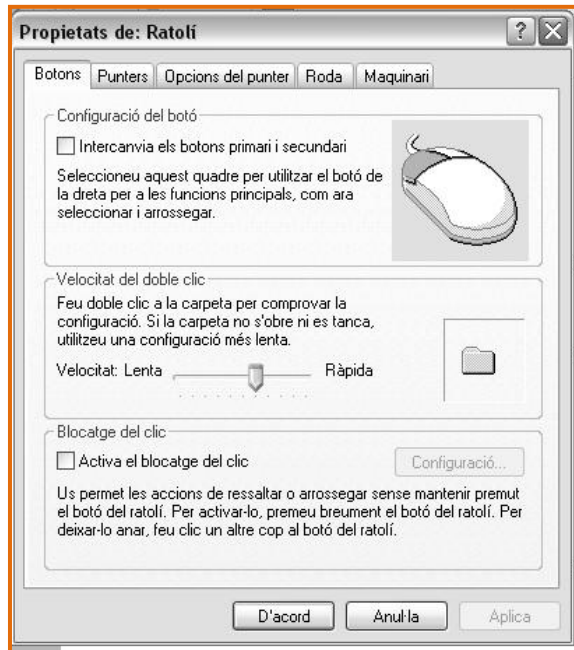

Figura 8. Configuració del ratolí.

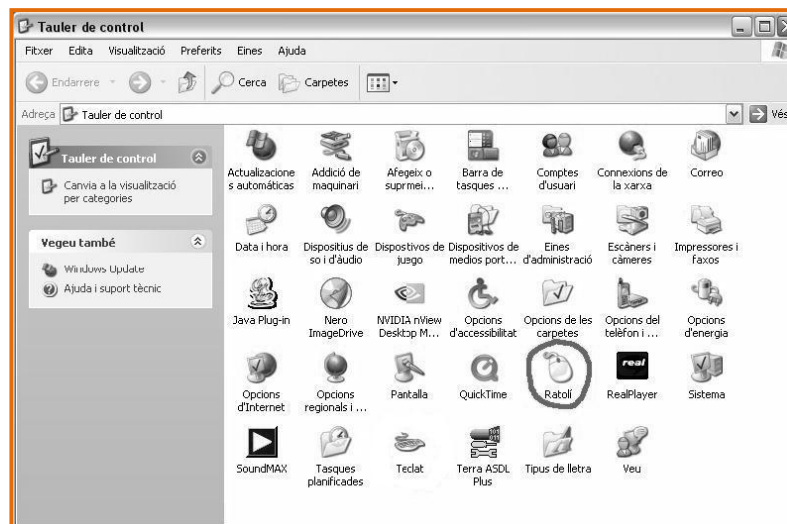

Figura 9. Seleccionar on diu «ratolí».

Figura 10. Gomet al botó esquerre del ratolí.

Figura 11. Posició de maneig del ratolí.

Normes d'utilització del racó de l'ordinador

Els fillets i filletes s'han d'acostumar a veure el racó de l'ordinador com un racó més. De nosaltres depèn que sigui així. El tractament que fem d'aquest racó ha de ser el mateix com qualsevol altre racó que tinguem a dins l'aula.

Per a la introducció d'aquest racó pensam que basta senzillament una breu presentació dels diferents elements que el componen, ja que la utilització d'aquestes eines s'anirà aprenent amb l'ús. També es pot introduir aquest racó o diferents usos que se'n poden fer (Internet, correu electrònic...) a partir d'un conte (*L'ordinador de na Fàtima*, de l'editorial Cruïlla).

Creim convenient, però, que aquest racó tenguí una sèrie de normes, poques, però molt clares, que es penjaran en forma de plafó perquè els alumnes les puguin veure en tot moment.

Aquestes normes serien:

1. Tocar l'ordinador amb les mans netes.
2. Tocar les tecles amb suavitat.
3. Tocar les tecles d'una en una.

Control d'assistència al racó de l'ordinador

El control d'assistència d'aquest racó serà el mateix control que fem en la resta de racons de la classe. Hem de controlar el temps que un mateix alumne passa davant l'ordinador i procurar que tots els alumnes passin per aquest racó. Ara bé, hi haurà activitats de les quals ens interessarà tenir un control més exhaustiu, per això les controlarem amb un quadre de doble entrada.

Tipus d'activitats que podem fer en el racó de l'ordinador:

1. Llistes dels noms de la classe amb lletra de pal i lletra lligada.

2. Llistes de compra.
3. Cartells de normes, hàbits, preus...
4. Llistes de telèfons.
5. Llistes amb la data de naixement.
6. Notes i cartes als pares i mares.
7. Fer un dibuix amb l'ordinador, pensar i inventar un títol, escriure'l i imprimir-lo.
8. Descripció d'imatges: s'insereix una imatge i després se'n fa una breu descripció; s'escriu aquesta descripció, i a la rodona s'exposa el treball als altres companys.
9. Presentar-se. Inserir la pròpia imatge, fer una breu descripció de com són.
10. Fer un carnet, amb foto i amb les dades que es trobin oportunes.
11. Escriure cartes a través del correu electrònic a un personatge virtual.
12. Escriure cartes a través del correu electrònic a altres companys o als pares i mares.
13. Escriure les notícies al bloc.
14. Escanejar imatges de revistes, contes o dibuixos fets pels mateixos alumnes.
15. Fer dibuixos (Paint Tux, Paint...).
16. Gravar les diferents veus dels alumnes: per a un conte, una cançó, una carta, una endevinalla, un clic...
17. Cercar informació sobre algun tema a Internet relacionat amb el que s'estudia a la classe.
18. Localitzar diferents zones del món a través del Google Earth.
19. Comunicar-nos amb els fillets d'altres escoles a través del correu electrònic, el bloc, la càmera web, l'Skype...
20. Dur a terme diferents jocs de clic amb els alumnes: el clic dels noms de la classe, sobre un conte, sobre Ferreries, endevinalles, papallones, l'astronomia, els oficis...
21. Com a simple racó de joc, utilitzant diferents pàgines d'Internet: edu365, Xtec, Educalia... o altres jocs comercials com Pipo, Les 3 bessones, Pingu...

Figura 12. Pantallada d'una activitat amb TIC d'educació infantil.

Figura 13. Activitat de trencaclosques amb TIC per a infants.

Correspondència amb un personatge virtual a través del bloc

S'utilitza la correspondència a través del bloc com un recurs més per escriure i comunicar-se amb en Frederic, un follet que viu al bosc. És un personatge virtual que ens ajuda i motiva per dur a terme els diferents projectes que feim durant el curs com: el cos, els oficis, el reciclatge, el pintor Joan Miró, la prehistòria, l'astronomia...

A més, també ens dona a conèixer les plantes i animals que viuen al bosc, i ens ajuda que els fillets i filletes desenvolupin hàbits i actituds mediambientals adequats i saludables. Tot açò es fa a través de cartes que els fillets van picant a l'ordinador amb l'ajuda de la mestra.

Els avantatges d'utilitzar el bloc són molts: immediatesa de l'acció, la direccionalitat del text, possibilitat de corregir fàcilment, resultat final clar i net...

Procediment que seguim per escriure una carta a en Frederic:

1. Rebem una carta per correu electrònic d'en Frederic, que ens motiva sobre algun tema. Per rebre-la anam en gran grup a l'aula d'ordinadors i a través del canó projector veim i escoltam la carta enviada pel personatge expert. Com que els alumnes són molt petits, vam decidir incloure-hi els arxius de veu del personatge i també algunes imatges, presentacions en Power Point, Flash... (fetes per les mestres); d'aquesta manera s'evita haver de llegir la carta i s'augmenta la motivació.
2. Tots junts a la rodona dialogam sobre la carta que hem rebut d'en Frederic. Després decidim i redactam el que volem explicar. La mestra anota i dona forma a la carta. Després, un a un, els fillets i filletes passen al racó de l'ordinador i amb l'ajuda de la mestra +1 piquen la carta. La mestra els va dictant unes quantes paraules a cadascú, pronunciant de forma molt clara els fonemes. I els fillets segueixen el mètode d'escriptura natural, cerquen i piquen al teclat les lletres dels sons que senten.

Figura 14. Infants treballant en grup davant l'ordinador.

Figura 15. Infant picant les lletres d'una carta.

dilluns, 29 / setembre / 2008

HOLA FILLETS I FILLETS, CARTA 1
 HOLA FILLETS I FILLETES DE SA CLASSE DE SES PAPALLONES I DE SES GIRAFES.

VAIG REBRE SA VOSTRA CARTA I VAIG ESTAR MOLT CONTENT DE TORNAR TENIR NOTÍCIES VOSTRES.

SEGUR QUE VOLTROS AQUEST ESTIU VOS HO HEU PASSAT MOLT BÉ ANANT A SA PLATJA O A SA PISCINA.

NOLTROS TAMBÉ HEM ANAT A N'ES RIU A NEDAR PERÒ HEM TINGUT MOLTA FEINA ...
 A QUE NO SABEU QUE ENS VA PASSAR?
 RESULTA QUE S'AGUA D'ES RIU ESTAVA CONTAMINADA I ELS PEIXOS S'HAN POSAT MALALTS. COM QUE JO FAIG FEINA DE GUARDABOSC HE DE VIGILAR QUE TOTS ELS ANIMALS I LES PLANTES ESTIGUIN BÉ. VAIG TENIR SORT QUE NA LLUNA ES DOCTORA D'ANIMALS, ES A DIR VETERINARIA, I ME VA AJUDAR A CURAR TOTS ELS PEIXOS.

VOLTROS A SA CARTA EM DEMANAVEU ELS NOSTRES OFICIS I ARA JA ELS SABEU.

A L'ESCOLA DE FOLLETS JA FA ANYS QUE NO HI ANAM PERQUÉ JA SOM GRANS. ENCARA QUE A CA NOSTRA SEMPRE SEGUIM ESTUDIANT I FENT MOLTA FEINA PER PODER AJUDAR A TOTS ELS ANIMALS I PLANTES DEL BOSC.

VOS ENIO UNES FOTOS PERQUE POGUEU VEURE TOT EL QUE ENS HA PASSAT AQUEST ESTIU.

ESPER QUE ME TORNEU ESCRIURE PREST PERQUÉ M'AGRADA MOLT REBRE NOTÍCIES VOSTRES.

UNA BESADA MOLT FORTA DE FOLLET

MUUUUAAAAA!!

0:00 / 0:00

authorSTREAM

Figura 16. Exemple carta 1.

L'equip de mestres hem vist que amb aquesta activitat i a través d'aquesta metodologia els fillets i filletes es motiven moltíssim per escriure, i s'adonen de la importància i utilitat de l'escriptura per comunicar-se amb la resta.

El fet de poder veure aquesta correspondència amb en Frederic a través del bloc, permet als alumnes compartir amb les seves famílies els temes i projectes que treballam a l'aula.

Tot açò permet afavorir la comunicació entre alumnes i família, a la vegada que ajuda a desenvolupar millor el llenguatge oral.

En aquests enllaços es poden veure les cartes que s'han fet durant el curs.

dimecres, 8 / octubre / 2008

CARTA 2 DE LES PAPALLONES I GIRAFES
 OLA FREDERIC LLUNA I XIN:
 NOLTROS SOM SA CLASE DE SES PAPAONES I DE SES GIRAFES.
 AS VOSTRU BOSC CE A ARIBAT SA TARDO? O ENCARA ES SISTIU? CE NAU A NEDA AS RIU ?
 ACI A FERERIES JA SOM A SA TARDO, CUMENSEN A CAURE FUES, ES SEZEN. CUMENSA A FE UN PUCET DE FRET ES VESPRES I ES MATINS CUAN VENIM A SESCOA.
 I VOLTRUS CINA FEINA FEIS A ES BOSC? CE CURAU ALTRES ANIMALS? CINS ANIMALS VIUEN A ES BOSC? CE TENIU MOLS AMICS A ES BOSC?
 NOLTROS A SESCOLE SELEBRAM ES ANYS DES TOTS ES FIETS I FIETES. I VOLTRUS CUAN FEIS ES ANYS, CE U SELEBRAU?
 ADEU.
 UNA BESADA DE SES PAPALLONES I GIRAFES
 Enviat per Escola Castell de Santa Àgueda a 16:01 0 comentaris

Figura 17. Exemple carta 2.

El món de Frederic Smol: correspondència d'en Frederic amb les classes de Ses Girafes i Ses Papallones, de 4 anys: <<http://fredericsmol.blogspot.com/>>

El racó Frederic Smol: correspondència d'en Frederic amb les classes de Ses Princeses i Cavallers i Ses Estrelles de Colors, de 5 anys: <<http://fredericsmol1.blogspot.com/>>

Les notícies de la classe

Davant l'interès dels pares i mares per conèixer les activitats i una mica més el dia a dia de les aules, va sorgir la idea de fer un diari de classe en què es recullen les notícies, activitats, sortides... que es duen a terme durant el curs.

En un principi aquest diari es feia només de forma escrita, sobre paper, però aprofitant les noves tecnologies vam crear un bloc, en el qual, els fillets expliquen les activitats que feim a l'aula.

A través d'aquesta activitat treballam tant el llenguatge oral com l'escrit, ja que a vegades les notícies s'expliquen de forma escrita, oral (gravades amb el micròfon) o gravades en vídeo.

Figura 18. Imatge de Frederic Smol. Personatge amb qui el grup realitza la correspondència.

Procediment que seguim per elaborar una notícia:

1. Tots junts a la rodona recordam la notícia o esdeveniment que hem viscut.

2. Consensuam el que volem explicar. Mentrestant, la mestra anota tots els comentaris que fan els alumnes i dona forma a la notícia.
3. Tots els alumnes, un a un, van al racó de l'ordinador i amb l'ajuda de la mestra +1 piquen la notícia que hem redactat. A vegades, aquesta notícia també té algun suport visual, auditiu o de vídeo.
4. Una vegada feta la notícia, es penja al bloc de la classe.

Les mestres, amb l'ajuda d'aplicacions, com ara Slide, Picture Trail, One True Media..., creen presentacions fotogràfiques i de vídeo que fan d'aquestes notícies experiències més visuals i lúdiques. La metodologia que utilitzam a l'hora d'escriure una notícia és la mateixa que la de les cartes amb el personatge virtual (consensuar-ho en gran grup i picar-ho a l'ordinador de forma individual amb l'ajuda de la mestra +1).

Al bloc també s'hi poden trobar imatges, vídeos, dibuixos... i enllaços a jocs i activitats per poder treballar des de casa.

Bloc de la classe Ses Girafes: <<http://classedesesgirafes.blogspot.com/>>

Bloc de la classe Ses Papallones: <<http://sespapallones.blogspot.com/>>

Bloc de la classe Ses Princeses i Cavallers: <<http://classeprincesescavallers.blogspot.com/>>

Els contes digitals

Els contes digitals es fan amb la finalitat que els fillets i filletes coneguin i emprin altres eines i recursos utilitzant les noves tecnologies.

Els contes digitals sorgeixen com una necessitat d'explicar, narrar, contar el que han après, el que han viscut... o simplement una història que ells s'han inventat. A vegades, aquests contes són la cloenda d'un projecte de treball o bé un regal que es vol fer al personatge virtual.

Procediment que seguim per elaborar el conte digital:

1. En gran grup pensam quins personatges poden sortir a la nostra història.
2. Una volta triats els personatges, pensam com poden interactuar entre ells, com poden intervenir i què els pot passar, d'aquesta manera cream el fil conductor.
3. Entre tots i amb l'ajuda de la mestra redactam la història.
4. Feim els dibuixos dels personatges i escenaris que sortiran a la nostra història: animals, plantes, edificis, persones...
5. Amb l'ajuda de la mestra +1 els fillets escanejran els dibuixos².

² Els dibuixos també es poden fer amb la pissarra digital. Exemple: <<http://juquemamblesparaules.blogspot.com.es/2012/03/es-conte-de-na-marta.html>>

6. Entre tots decidim els diàlegs que tindran els personatges segons cada escena.
7. Amb l'ajuda de la +1 es gravaran aquests diàlegs amb un micròfon i la gravadora de sons.
8. La mestra muntarà la presentació del conte en format Open Office o Power Point.
9. Al mateix temps que es du a terme el conte digital, cada filllet fa el seu conte sobre paper, a través d'unes fitxetes en les quals haurà de dibuixar i escriure les diferents escenes del conte.

La realització d'aquest conte, en el qual es treballa el llenguatge oral, escrit i plàstic, és un projecte d'aula que dura tot un trimestre. S'hi empen diferents eines com: ordinador, escàner, micròfon...

Figura 19. Treball en grup-classe per tal d'escollir els personatges, escenaris i narració del conte.

Figura 20. Dibuix dels personatges i escenaris del conte.

Figura 21. Gravació dels diàlegs i els sons amb l'ajut d'un micro i la gravadora de sons.

Figura 22. Elaboració del conte individual en format paper.

Figura 23. Escaneig dels dibuixos.

Figura 24. Muntatge de la història amb l'editor de diapositives.

Al següent enllaç podeu visualitzar alguns d'aquests contes:
<http://www.castelldesantaagueda.com/Nou/contes.htm>.

5. AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Pensam que les TIC són unes mediadores excel·lents en processos d'aprenentatge com:

1. L'aprenentatge de la lectoescriptura. Per als fillets i filletes que encara no dominen el llapis, l'ordinador els dóna la possibilitat d'aconseguir textos clars, entenedors i atractius, i augmentar així la pròpia seguretat i autoestima.
2. Els diferents tipus de projecte duts a terme han creat una gran necessitat de comunicació. A més d'escriure cartes amb l'ordinador a través del bloc també s'han creat bústies perquè els fillets puguin donar sortida a la gran necessitat de comunicació que els ha sorgit.
3. També és una eina potent a l'hora de treballar la separació entre paraules (sobretot al grup de cinc anys), on l'ús de la barra espaiadora els fa més conscients de la separació que s'ha de produir entre paraules.
4. El desenvolupament del llenguatge oral. La utilització del micròfon actua com un bon desinhibidor a l'hora de rallar, ja que el micròfon és com una joguina més.
5. No rallam del tema de la immersió lingüística, com a exemple posarem el cas d'un fillet castellanoparlant que havia arribat feia poc a l'escola. Havíem treballat amb l'ordinador la poesia de Nadal, gravant les seves veus.
6. El llenguatge oral ajuda a treballar aspectes com la memorització i l'atenció, en què la seva veu actua de corrector.
7. Augmenta la capacitat de pensar, la percepció i l'orientació, entre d'altres.

8. L'ús d'Internet per a la recerca d'informació sobre els projectes duts a terme fa que els alumnes ja l'incloguin en els llocs on poden trobar informació. A la pregunta típica dels projectes de treball: «On podem trobar aquesta informació?» Sempre (i esperam que per sempre), algú diu: «A Internet».
9. La interacció que es produeix entre els alumnes a l'hora de compartir l'ús de l'ordinador. La col·laboració en el treball conjunt esdevé un gran enriquiment personal i cognitiu entre iguals.

Trobam molt important que abans d'una activitat en conegui el conjunt, la successió de coses que s'han de fer, perquè es pugui organitzar amb més autonomia, implicació i creativitat.

Pensam que la millor definició de la nostra metodologia és que és oberta, hi tenen cabuda totes aquelles experiències i processos que permetin aconseguir tot el que anteriorment hem comentat. Ens agrada anar investigant i provant noves experiències. Pensam que la nostra feina no pot ser rutinària i ha d'anar canviant al llarg del temps. Les TIC, a les nostres aules, són una eina més per aconseguir tot això, per tant, són molt benvingudes.

6. DATA D'INICI I DE FINALITZACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA EDUCATIVA

Les activitats que s'exposen s'han dut a terme durant diferents cursos escolars, i dins un procés de reflexió de cicle sobre la integració i utilització de les TIC a l'educació infantil.

Els materials aportats pertanyen als cursos 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009.

7. BIBLIOGRAFIA

- Alàs, A.; Bartolomé, A. R.; Bautista Vizcaíno, F.; Cabanellas, I.; Contín, S. A.; Esteve, J. M. et al. (2002). *Las tecnologías de la información y la comunicación en la escuela*. Barcelona: Graó.
- Burgués, C.; Cascajo, R. M.; Vert, D. (2004). Fem servir el correu electrònic a l'aula. *Suplement Guix TIC*, 12, p. 5-6.
- Cases, J. & Torrecasana, M. R. (2006). *Les TIC a l'educació infantil*. Barcelona: UOC.
- Cebrián, M. (coord.). (2001). *Actividades con el ordenador en el aula*. Màlaga: Universidad de Màlaga.
- Grané, M. (1997). ¿Informática infantil? ¿Por qué un ordenador en infantil?. *Aula de Innovación Educativa*, 67, 9-12. Obtingut de: <http://www.lmi.ub.es/te/any97/grane/>
- Martorell, N. (1997). L'ordinador a l'aula d'educació infantil. *Guix*, 233, 9-11.

- Ollóqui, T. (2006). *TIC en el aula de educación infantil*. Educared, Profesores Innovadores. Obtingut de:
<http://www.educared.net/ProfesoresInnovadores/especiales/verEspecial.asp?id=19>
- Pastor, F. (2004). Amb els ordinadors també aprenem a llegir i escriure. *Guix d'Infantil*, 25, 25-27.
- Quintana, J. (2004). Què s'ha d'aprendre a les escoles en relació amb les TIC?. *Guix*, 305, 9-12.
- Romero, R. (2006). *Nuevas tecnologías en educación infantil. El rincón del ordenador*. Madrid: MAD.

Per citar aquest article:

Pons Borràs, D.; Serra Cardona, C.; Febrer Torres, M. A. & Pons Sans, À. (2013). Utilització de les TIC a l'Educació Infantil. *Innov[IB]. Recursos i Recerca Educativa a les Illes Balears*, 3, 149-169. Obtingut de: <http://www.innovib.cat/numero-3/pdfs/art11.pdf>